

**Partij voor
de Dieren**

Zwolle

Bijdrage Begroting 2025

Voorzitter,

Enkele jaren geleden stond ik op een berg in het buitenland. Het was avond, het was al donker en ik stond daar te genieten in mijn eentje. Voor mij was het de eerste keer dat ik op een berg stond, zo tussen allemaal andere bergen. En ik keek zo het dal in waar ik een prachtig dorpje zag liggen, zo tegen de berg op, lichtjes schenen uit de huizen, de sterrenhemel boven me en ik was onder de indruk van zoveel schoonheid. Toen kwam er een jonge vrouw naast me staan die daar vandaan kwam en ze vroeg mij in het Engels waar ik naar keek. 'Ik sta hier te genieten van het uitzicht', zei ik. Ze keek naar waar ik naar keek en toen naar mij en zei: 'Uitzicht? Wat voor uitzicht?'

Uit je bubbel

Soms zijn we zo gewend aan ons eigen perspectief, dat het moeilijk is het perspectief van de ander te zien. Wat voor de een bijzonder is, is voor de ander gewoon. Ons eigen perspectief of wat we gewend zijn is 'de norm'. En dan kunnen we moeite hebben ons in te leven in de ander. Natuurlijk heb ik op dat moment uitgelegd dat we in Nederland geen bergen kennen, dat ons land plat is. Maar dat maakte niet dat ze zich daar gelijk wat bij voor kon stellen. Dat had zij namelijk nog nooit gezien.

Het Cultureel Plan Bureau kwam recent met een onderzoek waaruit blijkt dat rijke Nederlanders steeds minder in aanraking komen met mensen met een gemiddeld of laag inkomen. En dat gebrek aan contact maakt niet alleen dat je de ander niet meer leert kennen, maar gaat ook gepaard met ongelijke kansen en staat sociale samenhang in de weg. Iets waar ook onze Participatieraad ons op heeft geattendeerd. Ontmoetingen met mensen buiten je bubbel, mensen die anders leven en denken dan jij, zijn essentieel voor wederzijds begrip en om polarisatie tegen te gaan. Iets wat hard nodig is in deze tijden. Binnen de koers sociaal domein zien we dat daar ook oog voor is. De leefwereld van inwoners krijgt meer aandacht en er is ook oog voor de brede context van iemands leven. Er is de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd in de sociale basis en onze partij is blij dat we dat blijven doen. Al moeten we ons ook blijven focussen op mantelzorg, de vergrijzing en de tekorten in de zorg.

Verandering van perspectief

En voorzitter, wanneer we iets vanzelfsprekend vinden lopen we niet alleen het risico de verwondering uit het oog te raken. Vaak zien we dingen die gewoon zijn, geaccepteerd zijn, niet meer zo goed voor wat ze zijn, welke keerzijden het kan hebben. We zien bijvoorbeeld niet dat iets eigenlijk schadelijk is, terwijl het dat wel is. Dat geldt bijvoorbeeld voor bloemen, waar we bijna allemaal van

houden, maar waar een wereld achter schuilgaat die helaas minder mooi is en enorm vervuילend is, met veel gif gepaard gaat en zeer slecht voor onze gezondheid. Daarom dienen wij vandaag een motie in, omdat we van mening zijn dat we hier als gemeente betere keuzes in kunnen maken. Biologische bloemen als alternatief en wanneer dat niet kan, kunnen we andere duurzame, lokale cadeaus schenken. We weten dat dit soort oproepen soms een beetje kunnen schuren. Dit is namelijk typisch zo'n voorbeeld van een gewoonte, waarbij we ons soms amper kunnen voorstellen dat we dat niet meer zouden doen en hoe we daar zonder zouden kunnen. We doen het altijd al zo, weten misschien wel dat het niet goed is voor het milieu, maar het is soms ook moeilijk om dat andere perspectief echt in te zien. Wij geloven echter wel in het voorstel waar we mee komen, omdat we hiermee rekening houden met het klimaat, en dus onze ambities als gemeente, en de gezondheid van mens en dier. We hopen dan ook van harte dat de raad met deze motie instemt. En hetzelfde geldt voor onze andere motie over het wegwerpen van peuken. Mensen zien peuken niet als zwerfafval. Als iemand een plastic zakje op straat gooit, dan vinden we dat asociaal. Dat is niet zo bij een sigaret. Terwijl die dus ontzettend slecht is voor het milieu, voor de bodem, het water, de biodiversiteit. Hoe goed zou het zijn als we in Zwolle zouden beginnen mensen bewust te maken dat peuken tot zwerfafval behoren en dat we gaan kijken of we op bepaalde plekken in de stad, zeker waar toch al veel gerookt wordt, peukenzuilen kunnen plaatsen. Twee voorbeelden waarin wij een lans willen breken voor een ander perspectief en waarbij we hopen op instemming van deze raad.

Natuur Investeringsagenda

Voorzitter, het is vanaf deze moties een kleine overstap naar het groen- en recreatiebeleid. We reserveren voor de NIA €200.000 en we weten allemaal dat dit weinig is. Te weinig voor de ambities die we hebben, zo erkent ook het college. We weten ook dat er ambtelijk momenteel niet veel capaciteit is. Onze partij wil daarin ook redelijk zijn, maar tegelijkertijd wel benadrukken dat de ambities groot zijn, er veel nodig is om onze stad leefbaar te houden en dat de biodiversiteit echt onder gigantische druk staat. We moeten daarom wel alles op alles zetten. Wij zien uit naar het tweede kwartaal van 2025 waarin we het uitvoeringsprogramma van de NIA verwachten, wetende dat er ook nog gezocht moet worden naar financiering en meekoppelkansen voor het creëren van bos en bomen. We hebben al eerder aandacht gevraagd voor het buitengebied, omdat Zwolle relatief bosarm is, dus het is goed te lezen dat de wens om bos te creëren in de begroting terecht is gekomen. We willen het college vragen hierbij ook te kijken naar de bewonersinitiatieven die er al liggen. Als we het dan toch over koppelkansen hebben, dan is dit er een. Wij spreken hierbij ook nogmaals de wens uit de ambities te koppelen aan het masterplan Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, want natuur kun je natuurlijk niet scheiden in twee verschillende plannen.

Dierenorganisaties

Voorzitter, zoals u weet heeft onze partij zich de laatste jaren elk jaar weer hard gemaakt voor de Zwolse dierenorganisaties. Elk jaar kregen deze partijen, met uitzondering van het dierenasiel, grotendeels incidentele bijdragen.

Vorig jaar stond er een fout in onze begroting, waarbij eerder dat jaar twee

bedragen voor Flappus en de Dierenambulance waren toegezegd, maar uiteindelijk niet mee was genomen in de begroting. Dat hebben we als raad met een amendement gelukkig kunnen corrigeren. En het jaar daarvoor hebben we een motie ingediend om te komen tot een beleidsplan om de Zwolse dierenorganisaties toekomstbestendig te maken, om zo dierenwelzijn te kunnen garanderen. Dit jaar is het voor het eerst dat de bedragen voor Flappus en de dierenambulance structureel zijn vastgesteld, waarvoor dank en complimenten aan het college. Het laat zien dat deze organisaties er bij horen, nodig en essentieel zijn om die wettelijke taak die ze hebben uit te kunnen voeren. Maar daarmee zijn we er nog niet. Dat integrale beleidsplan had er begin dit jaar al moeten liggen, maar we hebben het nog steeds niet. Dat is volgens ons ook een van de redenen dat we als raad een brief van Flappus hebben gekregen omtrent de begroting. Al in 2018 gaf deze raad aan dat er meer professionaliteit moest komen bij de dierenorganisaties, dat de samenwerking moest verbeteren en dat de gemeente daar regie op moest pakken. We zijn nu acht jaar verder en we hebben dat nog altijd niet gerealiseerd. Als er regie komt, dan zorgt dat niet alleen voor een betere samenwerking en professionalisering, maar zal dat ook de kosten in totaal naar beneden halen. Als niet iedereen zelf het wiel moet uitvinden en er efficiënter kan worden gewerkt, dan is dat een win-winsituatie voor alle partijen. Nu dat er nog altijd niet is dienen wij een amendement in om eenmalig een bedrag vrij te maken, zodat Flappus aan zowel hun wettelijke als maatschappelijke taak kan blijven voldoen. Voorzitter, we zien ook dat deze organisaties hulp nodig hebben bij die samenwerking en professionalisering. En

dan kijken we weer even naar de incidentele bedragen die ze nu krijgen. 20.000 euro voor Flappus en 10.000 voor de dierenambulance, bedoeld volgens de begroting om samen 'toe te werken aan het gezamenlijke beleidsplan waarin (financieel) passende keuzes gemaakt kunnen worden'. Maar juist daarvan hadden we afgesproken dat er een plan kwam vanuit de gemeente en dat we daar ook regie op zouden pakken. En als het gaat om die samenwerking: waarom krijgt het dierenasiel hier dan geen bedrag voor? Onze vraag aan de wethouder is dan ook: wat wordt er nu verwacht dat deze organisaties gaan doen met dit geld? En minstens zo belangrijk: waar neemt dit college de regie op de professionalisering waartoe is opgeroepen door ons en deze raad?

Veranderend perspectief in Zwolle

Voorzitter, de begroting waar we het vandaag over hebben is er een waarin keuzes worden gemaakt in tijden dat er minder middelen zijn dan voorheen. Tegelijkertijd staat Zwolle er niet slecht voor, ook al is er niet voldoende voor alle ambities. Het bouwen van woningen staat centraal in Zwolle, waarbij wij altijd blijven benadrukken dat we zeker ook in moeten zetten op levensloopbestendige woningen, meergeneratiewoningen en zorgwoningen. Daar ligt ook een taak voor woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars: het is van belang woningen te ontwikkelen waar (groeps)wonen en zorg gecombineerd worden. Door slimmer te bouwen zijn we duurzaam bezig, bevorderen we de doorstroom én kunnen we de druk op de zorg verlagen. En we gaan nu ook voorzichtig beginnen met biobased en circulair bouwen. Onze fractie is voornemens dit voorjaar een werkbezoek te organiseren voor deze raad, zodat we

meegenomen kunnen worden in ook die andere manier van vernieuwend denken.

Een totaal ander voorbeeld van slimmer bouwen betreft de mobiliteitshubs. Weer een mooi voorbeeld van verandering van perspectief en het verschuiven van de norm. Het is goed dat we hierin investeren. De auto krijgt een andere plek dan voorheen, en we kijken vooral ook naar alternatieve en schonere vormen van vervoer. Dat is essentieel om onze stad leefbaar te houden. En niet alleen omdat we huizen willen bouwen. Ook zonder die ambitie is het van belang dat we ons op een duurzame manier vervoeren. Niet alleen omdat de stad groeit, maar juist omdat deze aarde opwarmt, we het klimaat en onze gezondheid moeten beschermen en daarom zo min mogelijk fossiele brandstoffen moeten uitstoten. En ja, we vinden nog steeds dat de reclame daarvoor in deze gemeente aan banden moet worden gelegd en zien uit naar het debat dat we daar nog over gaan voeren.

Verrijking door dialoog

Voorzitter, het is vanzelfsprekend dat we als mensen elkaar niet altijd begrijpen en het ook niet altijd met elkaar eens zijn - zeker ook niet in de politiek.

Ik heb contact gehouden met die vrouw waar ik het in het begin over had en enkele maanden na onze ontmoeting stuurde ze mij een filmpje, waarin ze rondreed in de bergen en schreef: 'Toen ik deze bergen zag moest ik aan je denken. Ik heb nooit doorgehad hoezeer ik ze voor lief heb genomen. Ze waren er gewoon altijd.'

Dialoog maakt dat je de wereld met heel andere ogen leert bekijken. Het perspectief van de ander werkt verrijkend, inspireert, kan polarisatie voorkomen en ook dankbaar maken. Het kan je soms met je neus op de feiten drukken, en af en

toe een beetje pijn doen. Zo had ik recent een pittig gesprek met een collega en werd ik er op een goede manier aan herinnerd hoe belangrijk het is om zonder oordeel naar de ander te luisteren. Dat maakte dat ik haar veel beter leerde begrijpen dan ik voorheen deed.

Wij spreken de hoop uit dat we elkaar in Zwolle blijven vinden in dat gesprek, ondanks meningsverschillen, dat we altijd open mogen staan voor de leefwereld van de ander. Dat we ons blijven verwonderen en lichtpuntjes zullen zien - juist in tijden waarin het op vele plekken in deze wereld donker is.

Dank u wel.